

[Čím drží pohromadě událostné dění, složené z událostí nesrovnatelně kratších]

88-353

Z radiotechniky např. je známo, jak se radiová vlna, tj. nosná vlna, moduluje tak, že je jí použito jako nositele dalších vln, ovšem kratších. Problém ustavení světa (vesmíru) je vlastně obrácený: „nosné vlny“ jsou neobyčejně krátké - a technickým „úkolem“ se stává, jak na nich vybudovat událostné dění, které je časově, tj. svým trváním, podstatně, takřka nesrovnatelně, nesouměřitelně přesahuje. Tak např. krajním případem je „technický“ problém, jak je v „přírodě“ na subatomární rovině dosaženo toho, že na základě kvantového událostného dění o trvání nepatrných zlomků sekundy (1 na 10^{-34} sec.) ustaví nejtrvalejší struktura, kterou zatím z celého vesmíru známe, totiž proton, jehož poločas rozpadu je souměřitelný a možná dokonce delší než trvání celého vesmíru (odhadované asi na 50 miliard let) (z čehož dosavadní trvání se odhaduje asi na 15-18 miliard let). - Tady by bylo dobře se seznámit s možnostmi fyziky obecně a zejména se schopností dnešní fyziky nějak pracovat s krátkými fyzikálně definovatelnými ději tak, že se z nich vytvoří bez ustavičné kontroly zvenčí nějaké časově je přesahující a vnitřně složitější super-děje, aniž by bylo nutno se v konečné integraci spoléhat na integrační schopnost vnímatele. Tak např. kinematograf využívá toho, že lidské oko je neschopné postřehnout jako rozdílné okamžiky velmi blízké, takže má tendenci velmi rychlou střídu statických obrazů spojovat ve vnímání v kontinuální děj. Možná, že něco podobného lze odhalit i na ryze fyzikální úrovni, např. pokud jde o reakci na gravitační působení velkých hmot. Ale to nemůže vysvětlit nic z toho, co jsme tu formulovali jako specifický problém integrace většího množství časově i prostorově odlišených subudálostí ve větší, rozlehlejší i delší superudálost zevnitř, tj. ve skutečnou superudálost.

13. III. 88